

1 XUUA

Ná n'da ra sɔcuɔ bi 'yo't'a rá 'bäiui ra Jesucristo ra Xuua

Ram Hma ngue di 'dajɔ ra 'da'yote

¹ Nu'a mí 'bɛ 'bɛ rá mbɛdi thohe, gue'a dá hɛthe ma dáhe, nɛ dá øhmbe a bi ma, nɛ dá nuhe xɛn ho, nɛ dá tháhmbe ma 'yɛhe. Nɛ gue'a ra Jesucristo a, rá m Hma Ojɔ ngue bi ma di 'dajɔ ra 'da'yote. ² Nguetho nu'a di 'dajɔ ra 'da'yote bin 'yusɛ gue bin jɔ'i, nɛ dá nuhe, janangue'a dí mamhbe majuɔni a bin ja, nɛ dí xi ahɛ ya gue zɔi x mí 'bɛi nɛ zɔi dim 'bɛi. Mam bí 'bɛhmi rá Ta nguetho n'dat' Ojɔ a, nɛ bin 'yusɛ ua dí 'bɛhmbɛ. ³ Nɛ nu'a dá nuhe nɛ dá øhmbe a bi ma, gue'a dí xi ahe a ya, n'dahma nɛ'ahɛ gui pɔhmhɛ a, nɛ gátho dan yámanhohɛ a ra Ta nɛ rá Ts'ɛnt'ɛ ra Jesucristo. ⁴ Guehna dí ot'ahɛ na ya, n'damhma nɛ'ahɛ din ja ahɛ ran johya xɛn ho.

Nu Ojɔ ran Nɛqui a

⁵ Nu'a Ojɔ ran Nɛqui a, nde da ma xɛn hotho a, nɛ hin'yɛ ra 'bɛxui nangue'a. Nɛ gue'a ram hma bi xije ra Jesucristo, nɛ gue'a dí xi'ahɛ a ya. ⁶ Sä dí ɛmhɛ dí yámanhohɛ ra Jesús, pɛ nu'bɛ guexta'a dí 'yohɛ bɛ ja ra 'bɛxui, dí fɛhniɛ 'bɛ, nguetho hín dí øthɛ a rán säui a majuɔni. ⁷ Pɛ nu'bɛ majuɔni dí 'yohɛ bɛ ja ran nɛqui guerpɛ 'bɛ Ojɔ, hin'yɛ 'bɛ'a ga ɔhmɛ bɛ, nɛ dí yámanhohɛ a 'bɛ, nɛ nu rá ji ra Jesús rá Ts'ɛnt'ɛ Ojɔ, thocpa thohe i thugahɛ gátho ma ts'oquihɛ a. ⁸ Pɛ nu'bɛ sä dí ɛmhɛ hin'yɛ gahɛ ra ts'oqui, dadín hyázɛhɛhɛ 'bɛ, nguetho hín dá cɛ't' ma mbɛihɛ a

majuani. ⁹ Pɛ nu'bɛ ga mamhbɛ ma ts'oquihɛ, gue hingui ho dá øthɛ, da zä di pungahɛ Oja nangu ra Cristo bi gut'i, nɛ da mbercahɛ gätho ran ts'o, tengu mim ma. ¹⁰ Pɛ nu'bɛ sä dí ɛmhɛ hin te dá øthɛ yɛ ts'oqui, dí nubethanihɛ Oja 'bɛ, nguetho bi 'yɛn Oja gätho bi 'yøt' yɛ ts'oqui. Pɛ xingui ts'u dí cɛ't' ma mbuihɛ räm hman a 'bɛ.

2

Ma hocpatehɛ a ra Jesucristo

¹ Ma zi t'uhni ahɛ gue dyɛ 'yɛc'yɛihɛ, dí ot'ahɛ ra søcuä i ja ua, dadí hɛc'ahɛ hin gui 'yøthɛ yɛ ts'oqui. Pɛ nu'bɛ ga øthɛ n'da ra ts'oqui, gue him majuani dí numanhohɛ, pɛ dí 'bähmbɛ ma Hocpatehɛ din hocpau i bɛ 'bɛh ra Ta, ra Jesucristo, ra Hocja'i a. ² Nguetho guesɛ a ran t'unni a di hoga ma ts'oquihɛ. Nɛ hinga høngdahɛ in nde di hogahɛ, pɛ gätho yɛ ts'oqui ja ua ja ra ximhäi in nde di hoqui nangu bi du ra Cristo. ³ Nu'bɛ majuani dí øthɛ ɛ yün t'ɛdi Oja, da zä ga pähmbɛ gue dí yamanhohɛ a buya. ⁴ Pɛ sä ɛn i 'da: “Dí paçä Oja,” ɛn ɛ, pɛ fɛhni ɛ nɛ hingui ørpa yün t'ɛdi, nɛ hin di cɛ't' rá mbui a majuani. ⁵ Pɛ nu'bɛ i øt'a man Oja n'da, hinga ndetho bi huɛc Oja n'da 'bɛ, pɛ bi bømanho a bi 'yørpe. Ga xi ahɛ ya 'bɛpɛ dán zä ga pähmbɛ 'bɛ majuani dí 'bähmbɛ a ra Cristo. ⁶ Nguetho nu'bɛ ɛn'a n'da gue i 'bähmi ra Cristo, “jatho ga øt'ä tengu bi 'yøt' ra Cristo,” da 'yɛnsɛ 'bɛ. ⁷ Ma zi cu ahɛ, nu ran t'ɛdi dí ot'ahɛ gue dan huɛjɛ, him ma'da'yo a, pɛgue guet'a ram hma mbɛdi bi sijɛ maya'bɛ, 'bɛ ra mbɛdi thoho dá pähmbɛ ra Cristo. ⁸ Pɛgue tengu 'bɛ ma'da'yo a, nguetho janaguehya dí øthɛ ya tengu

bi 'yøt' ra Cristo. Nguetho bi du'mi di 'uegahu ra 'bexui ma mbuihu ra nyot'i majuani. ⁹ Nu'bu sä en'a n'da i 'buru ja ran nequi, ne i san rá cu, pe guexta bu ja ra 'bexui i 'bu 'bu. ¹⁰ Ne nu'a to'o di huεc rá cu, bin zam bu ja ran nequi a, ne nu'a hin haru da danc'a. ¹¹ Pe nu'a to'o san rá cu, i 'buru ja ra 'bexui a, ne i zam bu. Hingui sä da badi nda'a xun ho, nguetho bi 'berpa ran 'yomfeni a ra 'bexui. ¹² Dí ot'ahu ma zi t'uhni ah, nguetho dí pađi xu pun'na ni ts'oquihu, bi hoc'ahu ra Cristo. ¹³ Ne nuya 'da ah dyu daç'yeihu, dí ot'ahu nguetho dí pađi gui pađmbu a mí 'bui gue'bu rá mbudi thoho. Ne 'da ah gyu ts'ant'uh, dí ot'ahu nguetho dí pađi gá tafu ra zithu. Ne xø dí ot'ahu ya gátho ah ma zi t'uhni ah, nguetho gátho gahu dá pađmbu ra Ta. ¹⁴ Ne xø dí ot'ahu, dyu daç'yeihu, nguetho dí pađi gá pađmbu a mí 'bui gue'bu rá mbudi thoho. Ne xø dí ot'ahu gyu ts'ant'uh, nguetho dí pađi i ja ni ts'edihu gá tafu ra zithu, nangué rám hman Oja thocpa thoho guim be'mbu. ¹⁵ O guídí hohu rá páhä ra ximhäi, gue hin gui 'yøt' ni páhä zehehu. Nguetho nu'bu dadí ho ma páhä zehehu, hin dadi hohu Oja 'bu. ¹⁶ Nguetho nu'bu yú páhä ra ximhäi, gátho him bi zän Oja u, 'be'a gá di ho ní ngøc'yei n'da, ne ní dā n'da di ho 'be'a gátho in nu nde da mbεzehε, ne'bu im be'ni jase rán 'yomfeni n'da. Pe nu'bu bi nequida ua ja ra ximhäi u tengu u. ¹⁷ Pe nu ra ximhäi ní mba bu da guadi, ne'bu yún 'yomfeni ra ximhäi da gua'u. Pe nu'bu ørpa rá páhä Oja, dim 'buanho gátho yu pa mazai.

Ba εh rán sɔiui ra Cristo

¹⁸ Ma zi t'uhni ah, rán zegui ya. Ne xtá øhmbu ngue di nequi n'da rán sɔiui ra Cristo. Ne nuya bi

mbudi bi nequi xun ngu yá mfäts'ihü a rán sauii ra Cristo. Janangue'a dí pãhmbü mbé rán zegui ya.

19 Ne gue'ü 'da xum bõngua dí 'bühmbü. Pë him majuani ma mi'yëc'yëihü ü, nguetho nu'bü majuani ma cuhü ü, hin xtá 'ue ü 'bü. Pë bi bõn'ü janangue'a bi 'yuse gue him majuani ma cuhü ü gãtho ü bi bõni.

20 Pë nu ahü bi 'dajü rá Hogandãhi Ojã a ra Cristo. Janangue'a gãtho gahü dí pãhmbü nda'a majuani.

21 Dí ot'ahü na, pë hin dí ën'i hin guí pãhmbü a majuani. Pë guí pãhmbü a, ne guí pãhmbü hinguin 'youi ra fehni a majuani.

22 Nu'a gue ëna hing ra Cristo a ra Jesús, ë gue'a ra ngurpa fehni a, ne rán sauii Ojã a, nguetho i ëna hing rá Ts'unt'ü Ojã a ra Jesucristo, ne xingui ëc'yëiba a rá Ta büya.

23 Nguetho nu'a to'o hingui ëc'yëi ra Cristo rá Ts'unt'ü Ojã xinga gue'a Ojã rá Ta i pãdi. Pë nu'a to'o ëc'yëi rá Ts'unt'ü ne'a rá Ta i pãrpa a büya.

24 Ne nu'a 'bé'a gãtho dá øhmbü ra mbudi dá pãhmbü ra Cristo, ga thoqui gam bëmhbü a. Nguetho nu'bü dí thoqui dí m bëmhbü a, zai dí 'bühmbü a ra Ts'unt'ü ne'a rá Ta büya.

25 Ne bi xijü majuani di 'dajü ra 'da'yote gue i ja ya ne njãm'bü da guadi.

26 Guehna dí ot'ahü na, nguetho 'bü i 'da in nde da hyä ahü.

27 Pë nu ahü, nu'a rá Hogandãhi bi 'dajü ra Jesucristo bin zãm bü ma mbühü a, ne guesë a i xãngahü gãtho 'bé'a man Ojã. Janangue'a him mahyoni to'o da xãngahü yán thehü. Ne nu'a i xãngahü rá Hogandãhi Ojã majuani a, hing ra fehni a. Ne di bëngahü dan zãmhbü bü 'büh ra Cristo.

28 Ne nuya ma zi t'ühni ahü, damin zãmhbü bü 'büh ra Cristo, n'damhma dan johyahü 'bü dá nuhü ne hin ga pës' ma sähü.

29 Nu'bü dí pãhmbü gue xun ho Ojã, ngutho ga pãhmbü gue bim 'büi ma'da'yo nangue

Oja ɥ to'o gätho i øt' ran ho.

3

Yá t'ɥhnigahɥ Oja

¹ Dyú 'yɛc'yɛihɥ, gam bɛmhɥ gue ɛmmɛ xɥn ngu rán huɛcate ra Ta, ngue bi 'yøt'e ngue yú t'ɥhnigahɥ a. Janangue'a hingui pajɥ ɥ i tɛn ra ximhái, nguetho njám'bɥ mi pɔ Oja. ² Ma zi t'ɥhni ahɥ, nuya yú t'ɥhnigahɥ Oja. Nɛ hinga na urcahɥ hague dán jahɥ m'bejua. Pɛ nu'bɥ bi nequi 'be'a da 'yørcahɥ, dí pɔhmbɥ dan jahɥ tengu ra Cristo, nguetho da zä ga pɔhmbɥ hague majuaɥi in ja a ra Cristo. ³ Nɛ n'da ngu n'dajɥ 'bɥ dí tømhbɥ dan jahɥ tengu ra Cristo, janangue'a dadín hoc zɛhɛ ma mbɥihɥ, dín ndehɥ da gohi xɥn ho tengu ra Cristo. ⁴ Nu'a to'o øt' ra ts'oqui i fɛstho ho rán t'ɛdi Oja, nguetho nu'a ra ts'oqui nam bøni ram fɛ'ts'i nangue yɥn t'ɛdi. ⁵ Pɛ dí pɔhmbɥ bi zøcua ra Cristo gue di 'berca ma ts'oquihɥ. Nɛ nu'a ra Cristo hin'yɥ rá ts'oqui a. ⁶ Nu'bɥ zɔi 'bɥhmi ra Cristo n'da, hingui nde da 'yøt' yɥ ts'oqui a. Pɛ nu'bɥ bin zɔm bɥ ja yɥ ts'oqui n'da, njám'bɥ bi cɥ't' rá mbɥi hague in ja a ra Cristo, nɛ njám'bɥ bi ndepe di hocpa rá mbɥi. ⁷ Ma zi t'ɥhni ahɥ, njon gui jafɥ da hyä ahɥ, nguetho hønt'ɥ gue zɔi øt' ran ho bi mba mahoqui ɥ nɛ xɥn ho ɥ tengu ra Cristo. ⁸ Pɛ nu'a zɔi øt' ran ts'o, rá 'yɛhɛ ra zɪthu a. Nguetho nu ra zɪthu zɔi øt' ra ts'oqui gue'bɥ go rá mbɥdi tho ho. Nɛ gue'a í zøcua ja ra ximhái rá Ts'ɥnt'ɥ Oja, gue di ts'onba rá 'bɛfi ra zɪthu. ⁹ Nu'ɥ to'o bim 'bɥi mahø'n'a nangue Oja, hingan zɔi øt' yɥ ts'oqui ɥ, nguetho í hyaxta Oja yú ta gue ra hogambɥi. Hingui sä din zɔm bɥ ja

y_u ts'oqui nguetho bim 'b_{ui} mahø'n'a nangue Oj_a.
 10 Da zä ga p_ahmb_u nda'u y_u t'uhni Oj_a n_e nda'u y_u
 t'uhni ra z_ithu. Nguetho nu'u to'o bin z_am b_u ja ra
 ts'oqui, n_e hin di hu_ec y_u cu, hing y_u t'uhni Oj_a u.

Dan hu_ej_u n'da ngu n'daj_u

11 Nguetho guehna ran t'edi bi sij_u 'b_u rá mb_udi
 dá p_ahmb_u ra Cristo, ngue dan hu_ej_u n'da ngu
 n'daj_u. 12 N_e hin ga øth_u a bi 'yøt'a ra Caín gue
 í hy_axta a r_am 'b_{äi} ra z_ithu n_e bi hyo r_an 'yoh_u.
 Hanja ngue bi hyo a. Nguetho hingui ho rá mb_ui a,
 janangue'a bi hyo r_an 'yoh_u ngue x_un ho rá mb_ui
 a. 13 Janangue'a, ma zi cu ah_u, hin ga hyonya
 thohoh_u ngue'b_u di u_gah_u y_u ja'i i t_en ra ximhäi.
 14 P_e nu_ju dí p_ahmb_u dá sohmb_u rá ts'edi ran d_ate,
 n_e dá sømhb_u b_u ja rá ts'edi ra te. Guehna dí
 p_ahmb_u nguetho dadí hu_ec ma mi'y_ec'y_eih_u. Nu'a
 to'o hin'y_u r_an hu_ecate, bin z_am b_u ja rá ts'edi ran
 d_ate a. 15 Nu'a to'o di u_p rá cu, ra hyodu a. N_e dí
 p_ahmb_u njo'o n'da ra hyodu i ja ra 'da'yote maz_ai.
 16 P_e nu ra Cristo bi 'yurcah_u 'be'a nju_antho ran
 hu_ecate, ngue bi d_as_e rá te nanguej_u. N_e jatho
 ngutho ga øth_u, hin ga su ga d_a ma teh_u guep_u
 da zä ga f_ax ma cuh_u. 17 P_e nu'a to'o i ja 'be'a i
 p_e'ts'i, n_e i p_adi hin'y_u 'be'a da hyon a rá cu, n_e
 nu'b_u hingui ørpa ran hu_ecate, hinguiim b_eni da
 numanho Oj_a a 'b_u. 18 Ma zi t'uhni ah_u, hinga
 høntho gam manthoh_u ran hu_ecate, p_e guemhma
 ga øth_u a.

Dadín johyah_u 'b_u dí yq_hu Oj_a

19 N_e nu'b_u maju_ani dí øth_u ran hu_ecate,
 janangue dí p_ahmb_u y_u t'uhnigah_u a Maju_ani, n_e

gue'a nan johyah_u bu ja rá hmi a. ²⁰ Pε nu'b_u ga juanba zεhε ma mbuih_u, pε da hyurca ma mbuih_u Oja, madague'b_u i pađi 'be'a gätho dá øth_u, nguetho man'da ja rán huεcate xinda gueju. ²¹ Janangue'a ma zi cu ah_u, nu'b_u hin te dí tımhb_u ja ma mbuih_u a xun ts'o, dadín johyah_u ngue dí paħmb_u dí yaħmanhoh_u Oja, ²² nε di 'daj_u 'be'a gätho dí äfu 'b_u dí yaħ_u, nguetho dí ørpaħ_u yún t'εdi, nε dí ørpaħ_u gätho i numanho. ²³ Nε i ja ua yún t'εdi Oja, gue ga εc'yεih_u rá Ts'ant'_u, ra Jesucristo, nε dan huεju n'da ngu n'daj_u, tengu bi xij_u. ²⁴ Nε nu'a to'o i ørpa yún t'εdi, i 'b_uhmi Oja nε bim 'buħ_u Oja bu rá mbui a buya. Nε dí paħmb_u dí 'b_uħmb_u Oja, nguetho gue'a di beħgah_u rá Hogandāhi bi 'daj_u.

4

Nda'a ráħ Hman Oja, nε nda'a ráħ hman a rán sūiui Oja

¹ Ma zi cu ah_u, hingui sä ga εc'yεih_u 'be'a gätho ním hma εmbi ráħ hman Oja. Pε i jatho ga paħmb_u 'b_u majuāni ngue gue'a ráħ hman Oja, uague hin'na. Nguetho xun ngu y_u hyäte pøngahya i 'youa ja ra ximhäi. ² Nε nu'a jatho ga paħmb_u nda'a ním hma bi beħnba rá Hogandāhi Oja, nu'b_u im ma ngue rá Thahni Oja ngue bin ja'i nε gue'a ra Jesucristo a, gue'a ram hma bi beħnba rá Hogandāhi Oja a buya. ³ Pε to'o gätho ngue ξna hin bin ja'i a rá Thahni Oja gue ra Jesucristo, pε nu'a ra hyäte a 'b_u, nguetho bi thocpa ráħ hman a rán sūiui ra Cristo. Xtá øhmb_u ngue din 'yo ua ráħ hma, nε ya i 'yo ua ráħ hman a ya. ⁴ Ma zi t'uhni ah_u, yú t'uhniğah_u Oja. Ya dá tař_u u y_u hyäte pøngahya, nguetho nu'a

dí 'buhmbu, man'da ja rá ts'edi a xinda gue'a rán saíui Oja, ngue i 'bucua ja ra ximhäi. ⁵ Nu yu hyäte pøngahya, yá mbe fi ra ximhäi u, ne guecua ja ra ximhäi bi nequida yám hman u, janangue'a i ømanho ra ximhäi 'be'a im man u. ⁶ Pe nuju yá t'uhnigahu Oja. Janangue'a hønt'a to'o i pa a Oja i ømanho ma hmamhbu u. Pe nu'u ngue hin yá t'uhni Oja, hingui ømanho ma hmamhbu u. Guepu na pa hmbu buya nda'a i ten'na majuani, ne nda'a i ten'na him majuani.

Ran huçcate a Oja

⁷ Ma zi cu ah, nde'bu dan huçju n'da ngu n'daju. Nguetho nu ran huçcate bí 'yepu 'bu Oja. Ne nu'a di huçc rá mijá'íui, gue'a bim 'bui ma'da'yo nangu Oja, ne dim pa hmi Oja a. ⁸ Pe nu'a hin'yu rán huçcate, hingui pa a Oja a, nguetho nu'a Oja ran huçcate a. ⁹ Oja bi 'yurcahu ran huçcate 'bu mambá penhua ja ra ximhäi rá 'dats'unt'u bi yanju, n'dahma din jaj u ra 'da'yote. ¹⁰ Oja bi 'yurcahu ran huçcate ngue majuani, nguetho bá penhua rá Ts'unt'u ngue bin dæe bi gurca ma ts'oquihu. Ne mada hangu gam bæmhbu Oja, pe njam'bu da zä gam bæmhbu, tengu bu nam be nju. ¹¹ Ma zi cu ah, nu'bu emme xun ngu rán huçcate bi 'yørgahu Oja, nde'bu neju dan huçju n'da ngu n'daju. ¹² Hingui sä gan nuhu Oja nangu ma dahu. Pe mfa di bin zam bu ja ma mbuihu 'bu dadín huçju. Ne bi bømanho rán huçcate i ørcahu buya. ¹³ Dí pa hmbu ngue dí 'buhmbu Oja, ne nu Oja bin zam bu ja ma mbuihu. Guehna dí pa hmbu, nguetho bi 'daju rá Hogandahi, ¹⁴ neje dí be n'nahu nguetho dá nusehe rá Ts'unt'u Oja, ne dí mamhbe majuani bá penh Oja ua ja ra

ximhäi gue da yãmba yú te yu ja'i. ¹⁵ Nu'a to'o im ma ngue rá Ts'unt'u Oja a ra Jesús, nu'a Oja bin zam bu ja rá mbui, ne nu'a ra ja'i xim mi 'buhmi Oja a. ¹⁶ Dín nuhu rán huɛcate Oja, nguetho dí ɛc'yɛibahu a. Nu Oja ran huɛcate a. Nu'a to'o zai ɛc'yɛi rán huɛcate Oja, ne'bu zai di huɛc rá mijai'uii, nu'a i 'buhmi Oja a, ne Oja bin zam bu ja rá mbui a. ¹⁷ Ne nangue dí 'buhmbu Oja dí pahmbu xun ho rán huɛcate. Janangue'a dan johyahu 'bu bi zɔn ra pa din ja ran juãbi. Nguetho dí 'buhmbu tengutho ma Hmuhu ra Cristo i 'buhmi Oja, madague'bu guexta dí 'buhmbu ua ja ra ximhäi. ¹⁸ Nu'a to'o i su ran juãbi, i su nguetho hinga na paɗi xun ho ran huɛcate i ɔrpa Oja. Pe nu rán huɛcate Oja di 'uec'a ra mbidi a. Pe nu'bu dín suhu, dí ɛmhbu di unghahu Oja 'bu. ¹⁹ Dí ɔthu ran huɛcate, nguetho m'bet'o bi huɛgahu Oja. ²⁰ “Dí numanho Oja,” sä dí ɛmhbu, pe dadí up ma cuhu. Dí fehnihu 'bu. Nguetho nu'bu hin dadí huɛc ma cuhu gue zant'a dín nuhu, hague dán zä ga numanhohu Oja gue njam'bu dín nuhu. ²¹ Ne jaua rán t'ɛdi Oja, bi xijh: “Nu'a to'o da numanho Oja, pe i jatho ngue ne'a rá cu da numanho, ne di huɛqui.”

5

Dí tafu ra ximhäi nangue ma t'ɛc'yɛihu

¹ Nu'u to'o gätho i ɛc'yɛi gue bin ja'i Oja ne n'dat'a ra Jesucristo a, yú t'uhni Oja u. Ne gätho to'o i numanho Oja ne'u yú t'uhni Oja di huɛc'u nguetho n'dat'a Oja yú Ta. ² Ne nu'bu majuãni dín numanhohu Oja, ne'bu dí ɔthu yún t'ɛdi, dí pahmbu buya ngue majuãni dadí huɛc ma cuhu. ³ Ne nu'bu

majuani dín numanhohu Oja, ga øthu yán t'edi, ne nu'u yán t'edi hingui hei. ⁴ Nguetho nu'u to'o bim 'bui ma'da'yo nangué Oja bin t'un ra ts'edi rá mbui gue da dɔp ra ximhäi. Ne dí tafu rá ts'edi ra ximhäi nangué dí ɛc'yehu ra Cristo. ⁵ To'o ngue i tap rá ts'edi ra ximhäi. Nu'a gue i ɛc'yei ngue rá Ts'unt'u Oja a ra Jesús.

Rá Hogandahi Oja di bɛngahu rá Ts'unt'u Oja a ra Jesús

⁶ Nu ra Jesucristo bi zøcua ja ra häi. Bin xixya ra dehe a. Ne n'dat'a gue bi mbän rá ji 'bu mi du a. Ne hinga hønt'a ngue bin xixya ra dehe, pe ne bi mbän rá ji, ngue bi du. Nu'a ra Jesucristo, rá Thahni Oja a. Gue'a im ma majuani rá Hogandahi Oja nguetho hingui sä dim fehni a. ⁷ Hyu u bí 'buh mahɛts'i im ma majuani gue rá Ts'unt'u Oja a ra Jesucristo. Nu'a n'da, ra Ta, nu'a n'da ram Hma, nu'a n'da rá Hogandahi Oja, ne n'dat'a im man'u. ⁸ Ne hyu u i urcahu majuani ua ja ra ximhäi gue rá Ts'unt'u Oja a ra Jesucristo. Nu'a n'da, rá Hogandahi Oja, nu'a n'da rán xixya ra Jesucristo, nu'a n'da, rán dɔte ra Jesucristo. Ne gätho u hyu n'dat'a i urcahu. ⁹ Dí ɛc'yehu yám hman yu ja'i 'bu majuani, pe man'da ja ts'edi tho ga ɛc'yehu rám hman Oja. Ne bi man Oja gue rá Ts'unt'u a ra Jesús. ¹⁰ Nu'a to'o ɛc'yei rá Ts'unt'u Oja, i pɔse mbo rá mbui gue majuani a. Pe nu'a to'o hingui ɛc'yei, i nubethani Oja a 'bu, nguetho hingui ɛc'yei a bi man Oja nangué rá Ts'unt'u. ¹¹ Ne i jaua a ram hma ngue bi ma, gue Oja bi 'daju ra 'da'yote mazai 'bu má ɛc'yehu rá Ts'unt'u. ¹² Nu'a 'buhmi rá Ts'unt'u Oja, i ja ra te

ma'da'yo a, pε nu'a hingui 'bɥhmi rá Ts'ɥnt'ɥ Oja, hingui ja ra te ma'da'yo a.

Dí pɥhmbɥ dí pεshɥ ra 'da'yote mazqi

¹³ Janangue'a dí ot'ahɥ gyɥ 'yεc'yεihɥ a rá Ts'ɥnt'ɥ Oja, n'dahma gui pɥhmbɥ i jajɥ ra 'da'yote. ¹⁴ Nε dadín johyahɥ gue dan yɥhɥ Oja, dí pɥhmbɥ i numanhojɥ. Nε nu'bɥ din theui rá pähä Oja a dí ähmbɥ, dí pɥhmbɥ i ømanho 'bɥ dí yɥhɥ a. ¹⁵ Nε nu'bɥ dí pɥhmbɥ ngue ømanho, ga pɥhmbɥ gue da 'yøt'a dí ähmbɥ 'bɥ. ¹⁶ Nu'bɥ dín nuhɥ n'da ma cuhɥ i øt' ra ts'oqui, ngue him má zä bi hyɥx ra ts'o'yu, ga äfɥ rá mate Oja nangue a. Nu Oja bɥya di japi ba pengui to'o bi 'yøt' ra ts'oqui. Pε nu'bɥ 'bo'o má zä bi hyɥx ra ts'o'yu, pε hin dí εn ahɥ ga äfɥ rá mate Oja nangue a. ¹⁷ Gätho ɥ hing yán thehɥ i øt'a n'da, ra ts'oqui a. Pε ja'bɥ øt' ra ts'oqui n'da him má zä bi hyɥx ra ts'o'yu, janangue'a ga äfɥ Oja bɥya. ¹⁸ Dí pɥhmbɥ to'o gätho bim 'bɥi ma'da'yo nangue Oja, hin din zɥm bɥ ja yɥ ts'oqui a. Nguetho i fäh rá Ts'ɥnt'ɥ Oja a, nε hingui sä di 'uec'a ra zɥthu bɥ 'bɥ Oja a. ¹⁹ Nε dí pɥhmbɥ ngue yé t'ɥhnigahɥ Oja. Nε dí pɥhmbɥ i o rá ts'edi ra zɥthu ɥ gätho mi'da i 'bɥcua ja ra ximhäi. ²⁰ Nujɥ dí pɥhmbɥ bi zøcua ja ra ximhäi rá Ts'ɥnt'ɥ Oja, nε nu'a bi jajɥ dá pɥhmbɥ a majuɥni. Nε dí 'bɥhmbɥ a majuɥni nguetho dí 'bɥhmbɥ ra Jesucristo. Nε gue'a majuɥni Oja a, nε gue'a di 'dajɥ ra 'da'yote ma mbɥihɥ a gue njɥm'bɥ da guadi. ²¹ Ma zi t'ɥhni ahɥ, hin ga εc'yεihɥ yɥ hyäte oja. Nε hønt'a dí xi ahɥ ya.

**Ra 'da'yohogui nangué ma Hmuh[†] ra
Jesucristo
New Testament in Otomi, Eastern Highland
(MX:otm:Otomi, Eastern Highland)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Eastern Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Sierra [otm], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Eastern Highland

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
eed5311a-6154-516f-aead-3829b2989366